

BIJSCHRIFT

*Hopen is
beseffen dat
de toekomst
niet vastligt
en je het verschil
kunt maken*

SCAN MIJ

uitgeverij MUURKRANTEN vzw 52ste jaar • 7x per jaar 3 affiches

Redactie: Jol Mengert • Mark Van de Voorde • Anthon Vandeputte • Erika Nothelpout • Ludwig Vanderbekte • Beeld: Getty Images • ©UM • krant 1340

Hopen of hoop is hot. De Nederlandse schrijver Tommy Wieringa schreef voor de maand van de filosofie een essay met als titel Optimisme zonder hoop. In dit boekje schetst hij hoe we in een – volgens hem - uitzichtloze toekomst toch overeind kunnen blijven door het nodige optimisme aan de dag te leggen, ondanks alles. Geen hoop koesteren op beterschap maar in een soort stoïcijnse gelatenheid 'de goede dingen goed blijven doen'. Als we al teveel hopen dat het zal beteren, alsnog Wieringa, dan lopen we het risico op hopeloosheid en cynisme. En dat kunnen we wel missen in deze grimmige en onzekere tijden. De filosoof Joke Hermsen daarentegen pleit voor een hoopvol pessimisme. Ook zij gaat uit van een ondanks alles. Net omdat de omstandigheden allesbehalve rooskleurig zijn moeten we de hoop in ere houden. Hoop is als een kwetsbare zaailing die aandacht, voeding en zorg behoeft wars van naïef idealisme of arrogant volutarisme. Hoop roept op tot actie, het is beseffen dat verandering mogelijk is, ook al lijkt dat niet zo onmiddellijk haalbaar of voor de hand liggend. Akkoord, de uitdagingen zijn enorm en bepaalde problemen zoals de klimaatcrisis die Wieringa aanhaalt vergen een gestructureerde, doordachte en langdurige aanpak. Maar dit betekent niet dat het daarom onoplosbaar is. Doemdenken heeft weinig zin en de dingen kunnen keren, zo leert de geschiedenis ons. De toekomst is niet in steen gebeiteld en kent verrassende wendingen, zowel in goede als minder goede zin. In elk geval ligt ze niet voor eeuwig en altijd vast, dat moeten we beseffen, ook in tijden en omgevingen waarin de omstandigheden onzeker en onduidelijk zijn. Hopen is dus wel degelijk nuttig en zinvol want het is de drijfveer om het of toch tenminste te proberen om het of een verschil te maken.

Ludwig Vanderbekte